

31.01.2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Lukion tuntijakouudistusta valmisteleva työryhmä
yljohtaja Eeva-Riitta Pirhonen

Viite: Tulevaisuuden lukio. Valtakunnalliset tavoitteet ja tuntijako

Kilpailu- ja kuluttajaviraston tehtäviin kuuluu koulujen kuluttajakasvatuksen opetuksen tukeminen. Kilpailu- ja kuluttajavirasto näkee kuluttajaosaamisen osana yleissivistyksen tietoja ja taitoja sekä tulevaisuuden oppimistaitoja. Kuluttajaosaamisella tarkoitetaan laajasti kansalaisen taitoa toimia kestävästi markkinoilla ja yhteiskunnassa.

Digitalisoituvassa yhteiskunnassa tarvitaan taloustaitoihin liittyvää sopimusjuridiikan käsitteiden ymmärtämistä sekä hyvää kuluttajana toimimisen osaamista valinta- ja ongelmatilanteissa. Kysymys on arjenhallinnan taidoista, joita kodit eivät pysty kasvatuserinteineen välttämättä tarjoamaan. Lukio opetuksella on merkittävä rooli kansalaisten kuluttajaosaamisen muodostumisessa, se on osa sivistyneeksi yhteiskunnan jäseneksi kasvamisesta. Kuluttajaosaamisella luodaan edellytyksiä arjenhallinnalle, aktiiviselle kansalaisuudelle, jatko-opinnoille, työelämätaidoille sekä yrittäjyydelle.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on samaa mieltä asetusehdotuksen § 3 mainittujen tietojen ja taitojen kehittämiseen tarpeellisuudesta, myös § 4 elinikäisen oppimiset taidot ovat tär

keitä. Kilpailu- ja kuluttajavirasto on kuitenkin on huolissaan, ettei § 2 kasvussa sivistyneeksi yhteiskunnan jäseneksi, tai § 3 tiedoissa ja taidoissa ole mainittu arjenhallintaan, talous- ja kuluttajataitoihin tai markkinoilla toimimiseen liittyviä taitoja. Ne liittyvät kuitenkin ehdotuksen perusteluissa mainittuihin keskeisiin tavoitteisiin, erityisesti yhteiskunnallisiin tietoihin ja taitoihin sekä valmiuksiin oman hyvinvoinnin kehittämiseen.

Esitetyn tuntijaon perusteella kuluttajaosaamisen kokonaisuuden muodostuminen on vaarassa jäädä liian ohueksi, mikäli opiskelija voi suorittaa luki-on opiskelematta lainkaan yhteiskuntaoppia. Oppijan näkökulmasta yhteiskunnassa toimiva aktiivinen kansalainen tarvitsee erityisesti taloustietoa ja sen lisäksi ymmärrystä kuluttajan oikeuksista integroituna laajempiin kokonaisuuksiin ja omaan elämäntilanteeseen.

Kilpailu- ja kuluttajaviraston ehdotuksia

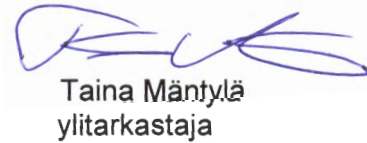
Kilpailu- ja kuluttajavirasto perustaa ehdotuksensa [OECD:n kuluttajapoliittisen komitean suositukseen \(2009\)](#) ja asiakirjaan [Kuluttajakompetenssien oppiminen – kuluttajakasvatuksen strategia \(2010\)](#).

31.1.2014

Kilpailu- kuluttajavirasto ehdottaa lisättäväksi kuluttaja- ja taloustaidot § 3 esittelemiin tietoihin ja taitoihin. Ne liittyvät itsensä monipuoliseen kehittämiseen ja hyvinvointiin elämän eri vaiheissa. Nämä taidot tukevat myös teknologian kehitykseen liittyvien tietojen ja taitojen oppimista. Lisäksi esitämme, että tuntijaossa osoitetaan riittävästi oppitunteja sellaisille pakollisille oppiaineille ja integroiville teemoille, joissa kuluttaja- ja talousosaamiseen liittyviä oppimistavoitteita voidaan asettaa ja opiskelijat voivat ne luontevasti omaan elämään liittyen omaksua.

Juhani Jokinen
pääjohtaja

Taina Mäntylä
ylitarkastaja